

Metodické stanovisko k postupu stavebních úřadů v řízeních podle stavebního zákona, navazujících na posouzení projednávaného záměru postupem dle zák. č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o posuzování vlivů na životní prostředí), ve znění po novele zák. č. 39/2015 Sb., účinném k 1. 4. 2015, jehož výsledkem je Stanovisko (závazné stanovisko).

Osnova:

- I. Úvod
- II. Pojmy
- III. Povinnost stavebního úřadu před zahájením navazujícího řízení
- IV. Navazující řízení
 1. Změna příslušnosti
 2. Postup stavebních úřadu v navazujících řízeních
 - a) Územní řízení zahajované po 1. 4. 2015
 - b) Územní řízení zahajované před účinností novely zákona EIA – lhůta pro námitky neuplyne do 31. 3. 2015
 - c) Územní řízení zahájené před účinností novely EIA, dosud nebylo oznámeno zahájení řízení
 - d) Územní řízení zahájené před účinností novely EIA- lhůta pro námitky uplynula do 31. 3. 2015
 - e) Změna územního rozhodnutí
 - f) Stavební řád
 - g) Stavební řízení jako řízení navazující
 - h) Společné územní a stavební řízení

Zpracoval:

Krajský úřad Moravskoslezského kraje, odbor územního plánování, stavebního řádu a kultury
dne 30. 3. 2015

(návrh)

I. Úvod

Zákonem č. 39/2015 Sb., byl s účinností od 1. 4. 2015 novelizován zák. č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o posuzování vlivů na životní prostředí), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „novela zákona EIA“) a další související zákony, včetně zák. č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „stavební zákon“), a zák. č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o ochraně přírody“)

Je nutno upozornit na to, že novelou zákona EIA nastávají značné odlišnosti ve vedení řízení o záměru posuzovaném v celém procesu posuzování vlivů na životní prostředí, tzn. v navazujícím řízení, kdy bude stavební úřad postupovat nejen dle stavebního zákona a správního řádu, který v obecné rovině upravuje procesní stránku vedení řízení, ale i podle zákona o posuzování vlivů na životní prostředí.

II. Pojmy

V úvodu uvádíme pojmy, důležité pro stavební úřady v řízeních navazujících na postupy dle novely zákona EIA:

- **ust. § 3 písm. g) - navazující řízení**

Navazujícím řízením ve smyslu ust. § 3 písm. g) novely zákona EIA je nutno v návaznosti na ust. § 7 odst. 6, větu první novely zákona EIA, kde je uvedeno „dojde-li příslušný úřad k závěru, že záměr nebo jeho změna nebudou posuzovány podle tohoto zákona, vydá o tom rozhodnutí“, chápat správní řízení, vedená stavebními úřady podle stavebního zákona, jejichž předmětem je záměr, který byl posuzován v celém procesu EIA. Výsledkem posouzení záměru v celém procesu EIA bylo podle dosavadní právní úpravy „Stanovisko“ a podle nové právní úpravy to bude závazné stanovisko. Navazujícím řízením tedy ve smyslu tohoto zákona není správní řízení ve věci záměrů, které byly pouze předmětem zjišťovacího řízení, jehož výsledkem je podle novely zákona EIA rozhodnutí posuzujícího orgánu.

Vzhledem k tomu, že **navazujícím řízením** ve smyslu § 3 písm. g) novely zákona EIA je takové řízení, ve kterém se vydává rozhodnutí podle zvláštních právních předpisů, které povoluje umístění nebo provedení záměru posuzovaného podle tohoto zákona, **bude navazujícím řízením územní řízení, stavební řízení, společné územní a stavební řízení, řízení o změně stavby před dokončením a v případě stavby provedené bez rozhodnutí stavebního úřadu nebo v rozporu s ním, případně i řízení dle ust. § 129 stavebního zákona.**

Novela zákona EIA stanoví pro taková řízení speciální úpravu, kdy jednak stanoví další povinnosti pro správní orgán příslušný k vedení navazujícího řízení, dále upravuje pojem dotčená veřejnost a oprávnění, které ji – za splnění zákonem daných podmínek – v navazujících řízeních náleží, stanoví další účastníky řízení a odlišně upravuje podávání žalob proti navazujícím rozhodnutím.

- **ust. § 3 písm. h) - veřejnosti** se rozumí jedna nebo více osob,
- **ust. § 3 písm. i) - dotčenou veřejností** se rozumí:
 1. osoba, která může být rozhodnutím vydaným v navazujícím řízení dotčena ve svých právech nebo povinnostech,
 2. právnická osoba soukromého práva, jejímž předmětem činnosti je podle zakladatelského právního jednání ochrana životního prostředí nebo veřejného zdraví, a jejíž hlavní činností není podnikání nebo jiná výtěžná činnost, která vznikla alespoň 3 roky před dnem zveřejnění informací o navazujícím řízení podle § 9b odst. 1, případně před dnem vydání rozhodnutí podle § 7 odst. 6, nebo kterou podporuje svými podpisy nejméně 200 osob,
- **ust. § 3 písm. a) - podporující podpisovou listinou** se rozumí listina s podpisy nejméně 200 osob. Náležitosti podporující listiny jsou uvedeny v ust. § 9e.
- **ust. § 9e - náležitosti podporující podpisové listiny**

V záhlaví podporující podpisové listiny a na každém jejím očíslovaném podpisovém archu se uvede alespoň název záměru a skutečnost, že listina je určena na podporu

a) podání písemného oznámení, kterým se dotčená veřejnost přihlašuje k účasti v navazujícím řízení, nebo

b) odvolání proti rozhodnutí podle § 7 odst. 6 nebo proti rozhodnutí vydanému v navazujícím řízení.

Každá osoba podporující podání písemného oznámení nebo odvolání uvede na podpisový arch své jméno, příjmení, datum narození a adresu místa pobytu a připojí vlastnoruční podpis. Podporující podpisovou listinu lze použít pro veškerá navazující řízení k danému záměru.“

- **ust. § 7 - zjišťovací řízení a jeho výsledek**

Odst. 5) Dojde-li příslušný úřad k závěru, že záměr podle odstavce 2 má být posuzován podle tohoto zákona, vydá o tom odůvodněný písemný závěr obsahující základní údaje o záměru v rozsahu bodů B.I.1. až B.I.4. a B.I.6. přílohy č. 3 k tomuto zákonu a úvahy, kterými se řídil při hodnocení zásad uvedených v příloze č. 2 k tomuto zákonu.

Odst. 6) Dojde-li příslušný úřad k závěru, že záměr nebo jeho změna nebudou posuzovány podle tohoto zákona, vydá o tom rozhodnutí, které je prvním úkonem v řízení. V rozhodnutí se uvedou základní údaje o záměru v rozsahu bodů B.I.1. až B.I.4. a B.I.6. přílohy č. 3 k tomuto zákonu a úvahy, kterými se příslušný úřad řídil při hodnocení zásad uvedených v příloze č. 2 k tomuto zákonu. Rozhodnutí se zveřejňuje způsobem podle § 16 a doručuje veřejnou vyhláškou. Právo podat odvolání proti rozhodnutí má oznamovatel a dotčená veřejnost uvedená v § 3 písm. i) bodě 2. Splnění podmínek podle § 3 písm. i) bodu 2 doloží dotčená veřejnost v odvolání.

- **ust. § 9a - Závazné stanovisko k posouzení vlivů provedení záměru na životní prostředí**

Odst. 1) Příslušný úřad vydá na základě dokumentace, popřípadě oznámení, posudku a veřejného projednání podle § 17 a vyjádření k nim uplatněných závazné stanovisko k posouzení vlivů provedení záměru na životní prostředí (dále jen „stanovisko“) ve lhůtě do 30 dnů ode dne uplynutí lhůty pro vyjádření k posudku. Náležitosti stanoviska jsou uvedeny v příloze č. 6 k tomuto zákonu.

Závazné stanovisko je příslušným orgánem vydáváno v případě, že záměr je projednáván v celém procesu posuzování vlivů, v opačném případě probíhá pouze zjišťovací řízení, které je ukončeno správním rozhodnutím.

Odst. 3) Stanovisko je podkladem pro vydání rozhodnutí podle zvláštních právních předpisů. Stanovisko předkládá oznamovatel v žádosti jako jeden z podkladů pro navazující řízení podle těchto předpisů. Platnost stanoviska je 5 let ode dne jeho vydání. Platnost stanoviska může být na žádost oznamovatele prodloužena o 5 let, a to i opakovaně, pokud oznamovatel písemně prokáže, že nedošlo k podstatným změnám realizace záměru, podmínek v dotčeném území, k novým znalostem souvisejícím s věcným obsahem dokumentace a vývoji nových technologií využitelných v záměru. Tato lhůta se přerušuje, pokud bylo zahájeno navazující řízení podle zvláštních právních předpisů.

Odst. 4) Nejméně 30 dnů před podáním žádosti o zahájení navazujícího řízení předloží oznamovatel příslušnému úřadu dokumentaci pro navazující řízení včetně úplného popisu případných změn oproti záměru, ke kterému bylo vydáno stanovisko. Příslušný úřad ověří na základě oznámení o zahájení řízení zasláného tomuto úřadu správním orgánem příslušným k vedení navazujícího řízení každý záměr a vydá nesouhlasné závazné stanovisko, jestliže došlo ke změnám záměru, které by mohly mít významný negativní vliv na životní prostředí, zejména ke zvýšení jeho kapacity a rozsahu nebo ke změně jeho technologie, řízení provozu nebo způsobu užívání. Tyto změny jsou předmětem posuzování podle § 4 odst. 1 písm. f). Jestliže nedošlo ke změnám záměru podle věty druhé, příslušný úřad závazné stanovisko nevydá. Nesouhlasné závazné stanovisko může příslušný úřad vydat také tehdy, pokud dokumentace podle věty první nebyla předána včas nebo pokud popis případných změn není úplný.

Odst. 5) Příslušný úřad vydá závazné stanovisko k ověření změn záměru vždy, pokud je navazujícím řízením stavební řízení, a dále také v případě, že navazujícím řízením je řízení o změně stavby před jejím dokončením.

III. Povinnost stavebního úřadu před zahájením navazujícího řízení plynoucí z ust. § 9b odst. 2 novely zákona EIA, které zní:

„Správní orgán příslušný k vedení navazujícího řízení v součinnosti s dotčenými orgány poskytne na žádost žadatele o vydání rozhodnutí v navazujícím řízení kdykoliv před jeho

zahájením předběžnou informaci o požadavcích na údaje a podklady, které má žadatel předložit k žádosti o vydání rozhodnutí. Poskytnutá předběžná informace platí 1 rok ode dne jejího vydání“.

Komentář:

Institut předběžné informace upravuje v obecné rovině ust. § 139 odst. 1 správního řádu, kde je uvedeno: „Stanoví-li tak zvláštní zákon, může každý požadovat od správního orgánu, který je příslušný vydat rozhodnutí nebo podmiňující úkon, aby mu v písemné formě poskytl předběžnou informaci o tom

a) zda lze určitý záměr uskutečnit jen za předpokladu vydání rozhodnutí nebo podmiňujícího úkonu a

b) podle jakých hledisek bude posuzovat žádost o vydání rozhodnutí nebo podmiňujícího úkonu, popřípadě za jakých předpokladů lze žádosti vyhovět.

Formu předběžné informace ve vztahu k navazujícímu územnímu řízení pak upravuje stavební zákon speciálně ve svém ust. § 21 institutem územně plánovací informace. Podle ust. § 21 odst. 2 stavebního zákona stavební úřad poskytuje ÚPI v rámci své působnosti o podmínkách vydání územního rozhodnutí. Náležitosti takové ÚPI obsahuje ust. § 2 vyhl. č. 503/2006 Sb., 03/2006 Sb., o podrobnější úpravě územního rozhodování, územního opatření a stavebního řádu, ve znění vyhl. č. 63/2013 Sb.

IV. Navazující řízení vedená stavebními úřady podle stavebního zákona a souvisejících právních předpisů:

1. Změna příslušnosti

S účinností od 1. 4. 2015 se mění příslušnost stavebních úřadů k vedení správních řízení podle stavebního zákona, které jsou navazujícími řízeními podle zákona o posuzování vlivů na životní prostředí.

V ust. § 13 stavebního zákona se doplňuje odstavec 8, který zní:

„K vedení řízení podle tohoto zákona, které je navazujícím řízením podle zákona o posuzování vlivů na životní prostředí, je v prvním stupni příslušný obecní úřad obce s rozšířenou působností. Ustanovení odstavce 2 není dotčeno. Obecní úřad obce s rozšířenou působností vykonává rovněž pravomoc podle § 120, 122, 123 a 124.“

V řízeních, která byla zahájena před účinností novely zákona EIA a jejichž předmětem je záměr posuzovaný v celém procesu EIA, je nutno vzít v úvahu i čl. VI přechodných ustanovení novelizovaného znění stavebního zákona, konkrétně jeho odst. 4, který zní:

*„Správní řízení neukončená rozhodnutím, k jejichž vedení je příslušný podle § 13 odst. 8 stavebního zákona, ve znění účinném po dni nabytí účinnosti tohoto zákona, obecní úřad obce s rozšířenou působností, **se přerušují dnem nabytí účinnosti tohoto zákona a stavební úřad příslušný podle stavebního zákona, účinného přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, bezodkladně postoupí celý spis příslušnému stavebnímu***

úřadu podle § 13 odst. 8 stavebního zákona, ve znění účinném po dni nabytí účinnosti tohoto zákona.

Komentář:

Z uvedeného vyplývá, že pokud bylo správní řízení pro záměr, který byl posouzen postupem podle zákona EIA, zahájeno u jiných obecních úřadů, než obecních úřadů v obcích s rozšířenou působností a nebylo ukončeno do 31. 3. 2015, správní řízení se přerušuje a takový úřad povinen po 1. 4. 2015 postoupit urychleně spis stavebnímu úřadu obce s rozšířenou působností, který bude v započatém řízení pokračovat v souladu s níže uvedeným.

Z poslední věty novelizovaného znění ust. § 13 odst. 8 stavebního zákona, dle kterého obecní úřad obce s rozšířenou působností vykonává rovněž pravomoc podle § 120, 122, 123 a 124, vyplývá, že v případě stavebních záměrů, posouzených procesem dle zákona EIA, jehož výsledkem bylo Stanovisko, je obecní úřad obce s rozšířenou působností příslušný nejen k vedení navazujících územního, stavebního řízení, případně řízení o změně stavby před dokončením, ale i k vydání rozhodnutí ve věci zkušebního provozu, předčasného užívání stavby a k posouzení splnění podmínek pro užívání stavby v souladu s ust. § 120 a § 122 stavebního zákona.

2. Postup stavebních úřadů v navazujících řízeních o záměrech, které byly projednávány v celém procesu EIA, kdy výsledkem bylo závazné stanovisko, jak vyplývají jak z jednotlivých ustanovení novely zákona EIA, tak novely stavebního zákona, která rovněž nabývá účinnosti od 1. 4. 2015.

a) Územní řízení zahajované po 1. 4. 2015:

- **příslušnost k vedení navazujícího řízení – viz výše**
- **povinnost stavebního úřadu**, příslušného k vedení navazujícího řízení, **poskytnout** kdykoliv před zahájením řízení na žádost žadatele o vydání rozhodnutí v součinnosti s dotčenými orgány **předběžnou informaci** o požadavcích na údaje a podklady, které má žadatel předložit k žádosti o vydání rozhodnutí. Poskytnutá předběžná informace platí 1 rok ode dne jejího vydání - ust. § 9b odst. 2 zákona EIA - *Komentář viz výše*
- pro postup stavebního úřadu v navazujícím řízení je důležité zjištění, kdy bylo vydáno Stanovisko EIA a je tak nutno vycházet ze **čl.II přechodných ustanovení novely zákona EIA:**
Bod. 1.

„U stanovisek k posouzení vlivů provedení záměru na životní prostředí vydaných přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona vydá příslušný úřad na základě oznámení o zahájení řízení zaslánoho tomuto úřadu správním úřadem příslušným k vedení navazujícího řízení nebo na základě žádosti oznamovatele ještě před zahájením navazujícího řízení souhlasné závazné stanovisko poté, co ověří, že jejich obsah je v souladu s požadavky právních předpisů, které zapracovávají směrnici Evropského parlamentu a Rady 2011/92/EU. Příslušný úřad v závazném stanovisku podle věty první zároveň stanoví, které z podmínek uvedených ve stanovisku k posouzení vlivů

provedení záměru na životní prostředí jsou správní úřady příslušné k vedení navazujících řízení povinny zahrnout do svých rozhodnutí. Nelze-li vydat souhlasné závazné stanovisko podle věty první, musí být záměr předmětem nového posuzování podle § 4 zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o posuzování vlivů na životní prostředí), ve znění účinném po dni nabytí účinnosti tohoto zákona. Závazné stanovisko podle věty první se vydává pro rozhodnutí v navazujícím řízení vydávané po nabytí účinnosti tohoto zákona; toto závazné stanovisko se použije i pro rozhodnutí v dalších navazujících řízeních. Pokud příslušný úřad vydává také závazné stanovisko podle § 9a odst. 4 a 5 zákona č. 100/2001 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, lze oba postupy spojit a vydat pouze jediné závazné stanovisko“.

Komentář:

Z uvedeného vyplývá, že v těch případech, kdy bylo Stanovisko k posouzení záměru na životní prostředí, vydáno před účinností novely, tj. před 1. 4. 2015, žadatel o vydání rozhodnutí u stavebního úřadu – tj. oznamovatel záměru předloží k žádosti o vydání rozhodnutí buď souhlasné závazné stanovisko, nebo stavební úřad zašle oznámení o zahájení řízení příslušnému orgánu EIA k posouzení Stanoviska a vydání souhlasného závazného stanoviska. Nelze vyzvat žadatele k odstranění vad žádosti, neboť zákon EIA předepisuje zvláštní postup k získání souhlasného závazného stanoviska.

V případě, že příslušný orgán nevydá souhlasné závazné stanovisko a stanoví, že záměr bude muset být znovu posouzen postupem podle zákona EIA, pak v navazujícím správním řízení, které u stavebního úřadu probíhá, nelze jako podklad pro vydání rozhodnutí využít „Stanovisko“, vydané podle dosavadních právních předpisů. Vzhledem k tomu, že záměr v takovém případě nebude podle zákona EIA posuzován ve správním řízení, nemůže stavební úřad posoudit nově probíhající proces EIA jako řízení o předběžné otázce a nemůže tak správní řízení do doby vydání závazného stanoviska přerušit dle ust. § 64 odst.1 písm. c) správního řádu.

Ze skutečnosti, že stavebnímu úřadu tak v navazujícím správním řízení schází výsledek posouzení vlivů záměru na životní prostředí, vyplývá povinnost stavebního úřadu vyzvat žadatele, ve lhůtě k tomu stanovené, k doložení nového podkladu pro řízení (závazného stanoviska, vydaného orgánem příslušným k posouzení záměru), tj. k odstranění vady žádosti a správní řízení přerušit dle § 64 odst. 1 písm. a) správního řádu.

- Pro postup stavebního úřadu v navazujících řízeních je důležité i **novelizované znění § 70 odst. 2 zákona o ochraně přírody a krajiny**

Novelizované znění ust. § 70 odst. 2 zákona o ochraně přírody a krajiny (citace):

„Občanské sdružení nebo jeho organizační jednotka, jehož hlavním posláním podle stanov je ochrana přírody a krajiny (dále jen "občanské sdružení"), je oprávněno, pokud má právní subjektivitu, požadovat u příslušných orgánů státní správy, aby bylo předem informováno o všech zamýšlených zásazích a zahajovaných správních řízeních, při nichž mohou být dotčeny zájmy ochrany přírody a krajiny chráněné podle tohoto zákona, s výjimkou řízení navazujících na posuzování vlivů na životní prostředí podle § 3 písm. g) zákona o posuzování vlivů na životní prostředí. Tato žádost je platná jeden rok ode dne jejího podání, lze ji podávat opakovaně. Musí být věcně a místně specifikována“.

Komentář:

Z uvedeného vyplývá, že stavební úřady nebudou u záměrů, posouzených z hlediska vlivů na životní prostředí v celém procesu EIA (jehož výsledkem bylo závazné stanovisko), informovat občanská sdružení (spolky), která vznikla podle zákona o ochraně přírody a krajiny, o následně zahajovaném správním řízení ve věci umístění či povolení takového záměru.

V ostatních případech, tedy u stavebních záměrů, neposuzovaných v celém procesu EIA, bude stavební úřad nadále ve správních řízeních o takových záměrech, jejichž umístěním či realizací může dojít k dotčení zájmů ochrany přírody a krajiny, občanská sdružení o zahajovaných správních řízeních informovat a pokud tato splní podmínky odst. 3 ust. § 70 zákona o ochraně přírody a krajiny, bude takovým sdružením přiznáno postavení účastníka řízení.

• **Procesní kroky stavebního úřadu v navazujícím územním řízení**

Oznámení zahájení územního řízení

Komentář:

Při formulaci obsahu oznámení o zahájení např. územního řízení je nutno vycházet jak z příslušného ustanovení stavebního zákona (u územního řízení ust. § 87 stavebního zákona), tak z příslušných níže uvedených ustanovení novely zákona EIA, které stavebnímu úřadu ukládají povinnost zveřejňovat postupem podle ust. § 25 správního řádu spolu s oznámením o zahájení řízení další informace.

Oznámení stavebního úřadu o zahájení řízení ve smyslu ust. § 87 odst. 1 a 2 stavebního zákona zůstává i po novele shodné s dosavadním postupem s tím rozdílem, že veřejné ústní jednání, v případě záměrů, pro které bylo vydáno stanovisko k posouzení vlivů, již není obligatorní a účastníkům řízení se v případech projednávání záměrů, posuzovaných v celém procesu EIA, doručují písemnosti dle ust. § 87 odst. 1 novelizovaného znění stavebního zákona postupem podle ust. § 144 odst. 6 správního řádu, tedy veřejnou vyhláškou, mimo účastníků řízení uvedených v ust. § 27 odst.1 správního řádu, kterým se doručuje do vlastních rukou. V souvislosti se způsobem doručování je potřeba připomenout, že správní řízení v případech záměrů, pro které bylo vydáno stanovisko k posuzování vlivů ve smyslu ust. § 9b odst. 3 novely zákona EIA se považuje vždy, bez ohledu na jejich počet, za řízení s velkým počtem účastníků řízení.

Podle ust. § 9b odst. 1 novely zákona EIA stavební úřad spolu s oznámením o zahájení správního řízení zveřejňuje:

a) žádost (vyplněný formulář žádosti) spolu s upozorněním, že se jedná o záměr posouzený podle tohoto zákona, případně záměr podléhající posuzování vlivů na životní prostředí přesahujících hranice České republiky, spolu s informací, kde lze nahlédnout do příslušné dokumentace pro navazující řízení,

b) informace o předmětu a povaze rozhodnutí, které má být v navazujícím řízení vydáno, tedy informace obsahující popis a účel stavby, spolu s vymezením druhu předpokládaného rozhodnutí.

c) informace o tom, kde se lze seznámit s dokumenty pořízenými v průběhu posuzování, které byly zveřejněny podle § 16, *(S dokumenty procesu EIA se lze seznámit na webových stránkách.....)*

d) informace o podmínkách zapojení veřejnosti do řízení podle § 9c odst. 1 a podle zvláštních právních předpisů, kterými se rozumí především informace o místě a čase konání případného veřejného ústního jednání, o lhůtě pro uplatnění připomínek veřejnosti k záměru a o případných důsledcích zmeškání takové lhůty, informace o tom, zda a případně v jaké lhůtě může veřejnost nahlížet do podkladů rozhodnutí, o dotčených orgánech a informace o možnostech dotčené veřejnosti účastnit se navazujícího řízení podle § 9c odst. 3 a 4.

Komentář:

K naplnění ustanovení § 9b odst. 1 písm. d) zákona bude stavební úřad v oznámení citovat i ta ustanovení zákona, na která v tomto ustanovení zákon EIA poukazuje, to znamená ust. § 9c odst. 1, které zní: „Veřejnost může v navazujícím řízení uplatňovat připomínky k záměru. Připomínky lze uplatnit ve lhůtě do 30 dnů od zveřejnění informací podle § 9b odst. 1 na úřední desce, nestanoví-li zvláštní právní předpis či správní orgán příslušný k vedení navazujícího řízení lhůtu delší“, tak ustanovení tak ust. § 9c odst. 3, které zní: „Pokud se podáním písemného oznámení přihlásí správnímu orgánu, který navazující řízení vede, do 30 dnů ode dne zveřejnění informací podle § 9b odst. 1, stává se účastníkem navazujícího řízení též obec dotčená záměrem nebo dotčená veřejnost“, a odst. 4 téhož ustanovení, které zní: „Odvolání proti rozhodnutí vydanému v navazujícím řízení může podat také dotčená veřejnost uvedená v § 3 písm. i) bodě 2, a to i v případě, že nebyla účastníkem řízení v prvním stupni, a to z důvodu, že

Dle ust. § 9b odst. 1 se informace se považuje za zveřejněnou vyvěšením na úřední desce správního orgánu, který navazující řízení vede. Informace musí být vyvěšena po dobu 30 dnů.

Průběh územního řízení

Povinnosti stavebního úřadu, vyplývající z ust. § 9b novely zákona EIA:

Odst. 4) Správní orgán příslušný k vedení navazujícího řízení zajistí v průběhu řízení zpřístupnění

a) vyjádření a závazných stanovisek dotčených orgánů, která byla vydána pro účely navazujícího řízení,

b) jiných podkladů pro vydání rozhodnutí, považuje-li to správní orgán za účelné.

Přistoupení dalších účastníků do navazujícího řízení podle ust. § 9b odst. 3 novely zákona EIA a jejich povinnosti podle ust. 9b odst. 5 zákona

§ 9b odst. 3: „Pokud se podáním písemného oznámení přihlásí správnímu orgánu, který navazující řízení vede, do 30 dnů ode dne zveřejnění informací podle § 9b odst. 1, **stává se účastníkem navazujícího řízení též:**

a) obec dotčená záměrem, nebo

b) dotčená veřejnost uvedená v § 3 písm. i) bodě 2“, *tedy dotčená veřejnost jako právnická osoba.*

Odst. 5: „Splnění podmínek podle § 3 písm. i) bodu 2 doloží dotčená veřejnost v podání písemného oznámení podle odstavce 3“.

Komentář:

Dotčené veřejnosti tak může být přiznáno postavení účastníka řízení podle stavebního zákona pouze za splnění podmínky, že se jedná o právnickou osobu soukromého práva, jejímž předmětem činnosti je podle zakladatelského právního jednání ochrana životního prostředí nebo veřejného zdraví, a její hlavní činností není podnikání nebo jiná výdělečná činnost, vznikla alespoň 3 roky přede dnem zveřejnění informací o navazujícím řízení, případně přede dnem vydání rozhodnutí podle § 7 odst. 6 nebo, kterou podporuje svými podpisy nejméně 200 osob.

*V případě, že se výše uvedené dotčené osoby dostanou do postavení účastníků řízení, pak mohou k projednávanému předmětu řízení uplatňovat **námítky**.*

Postavení ostatní veřejnosti a její práva v řízeních podle stavebního zákona § 9c odst. 1 zákona:

„Veřejnost může v navazujícím řízení uplatňovat připomínky k záměru. Připomínky lze uplatnit ve lhůtě do 30 dnů od zveřejnění informací podle § 9b odst. 1 na úřední desce, nestanoví-li zvláštní právní předpis či správní orgán příslušný k vedení navazujícího řízení lhůtu delší“.

- **Rozhodnutí stavebního úřadu v navazujícím řízení – povinnosti vyplývající z novelizovaného znění zákona EIA**

Komentář:

Podkladem pro vydání rozhodnutí podle stavebního zákona je ve smyslu ust. § 9a odst. 3 novelizovaného znění zákona EIA Stanovisko, které žadatel předkládá k žádosti o vydání rozhodnutí. Vzhledem k omezené době platnosti Stanoviska na dobu 5 let (pokud nedošlo k prodloužení doby platnosti) musí se stavební úřad zabývat i tím, zda v době zahájení řízení (podání žádosti u stavebního úřadu), tato doba neuplynula. Okamžik zahájení řízení navazujícího řízení je důležitý z důvodu, že se jím přerušuje doba platnosti Stanoviska.

Dle ust. § 9b odst. 5 novely zákona EIA správní orgán při svém rozhodování v navazujícím řízení, pokud jde o podklady pro rozhodnutí, vychází také z dokumentace, popřípadě oznámení, připomínek veřejnosti, vyjádření dotčeného státu při mezistátním posuzování podle § 13 a výsledků veřejného ústního jednání, bylo-li konáno.

Pokud obec dotčená záměrem, nebo dotčená veřejnost uvedená v § 3 písm. i) bodě 2", (tedy dotčená veřejnost jako právnická osoba), se staly účastníky správního řízení, neboť splnily podmínky § 9b odst. 3 novely zákona EIA, pak jejich námítky je nutno vypořádat v odůvodnění rozhodnutí stejně jako námítky ostatních účastníků řízení.

Podle ust. § 9c odst. 2) novely zákona EIA je stavební úřad povinen v odůvodnění svého rozhodnutí uvést i vypořádání připomínek veřejnosti. Vzhledem k tomu, že novela zákona EIA neupravuje postavení dotčené veřejnosti jako fyzické osoby ve smyslu ust. § 3 písm. i) odst.1, její práva a povinnosti (na rozdíl od dotčené veřejnosti jako právnické osoby ve smyslu ust. § 3 písm. i) odst. 2), je nutno z hlediska formy na vyjádření takové veřejnosti pohlížet jako na připomínky a takto se s nimi v rozhodnutí vypořádat.

- **Odvolání**

Komentář:

Mimo ty osoby, které byly účastníky řízení v navazujícím řízení, může proti rozhodnutí podat ve smyslu ust. § 9c odst. 4 odvolání také dotčená veřejnost uvedená v § 3 písm. i) bodě 2, a to i v případě, že nebyla účastníkem řízení v prvním stupni.

Pokud nebyla dotčená veřejnost účastníkem řízení v prvním stupni, doloží dle ust. § 9c odst. 5 novely zákona EIA důkaz o splnění podmínek podle ust. §3 písm. i) bodu 2 zákona v podaném odvolání.

- **žaloby proti navazujícím rozhodnutím - ust. § 9d**

Komentář:

Mimo ostatních účastníků řízení se může ve smyslu ust. § 9d odst. 1 novely zákona EIA domáhat zrušení rozhodnutí vydaného v navazujícím řízení a napadat hmotnou nebo procesní zákonnost tohoto rozhodnutí i dotčená veřejnost uvedená v ust. v § 3 písm. i) bodě 2 zákona. Pro účely postupu dle věty první se má za to, že dotčená veřejnost uvedená v § 3 písm. i) bodě 2 má práva, na kterých může být rozhodnutím vydaným v navazujícím řízení zkrácena.

Podle odst. 2 ust. § 9d novely zákona rozhodne o žalobách proti rozhodnutím vydaným v navazujících řízeních soud do 90 dnů poté, kdy žaloba došla soudu. Soud i bez návrhu rozhodne o přiznání odkladného účinku žalobě nebo o předběžném opatření podle soudního řádu správního. Soud přizná žalobě odkladný účinek nebo nařídí předběžné opatření, hrozí-li nebezpečí, že realizací záměru může dojít k závažným škodám na životním prostředí.

b) Územní řízení jako řízení navazující, které bylo zahájeno před účinností novely zákona EIA, pokračuje za účinnosti novely zákona EIA, stavebním úřadem bylo oznámeno zahájení řízení a jím stanovená lhůta pro podání námitek účastníků řízení neuplyne do 31. 3. 2015.

Komentář:

*Ze čl. II přechodných ustanovení novely zákona EIA, který je výše citován, vyplývá, že u záměrů, pro které bylo Stanovisko k posouzení vlivů provedení záměru na životní prostředí vydáno ještě přede dnem nabytí účinnosti zákona, a navazující řízení ve věci jejich umístění nebo povolení nebylo ještě ukončeno, je nutno opatřit u příslušného úřadu souhlasné závazné stanovisko, které bude vydáno poté, co příslušný správní orgán ověří, že jeho obsah je v souladu s požadavky právních předpisů, které zapracovávají směrnici Evropského parlamentu a Rady 2011/92/EU. **Příslušný úřad v závazném stanovisku podle věty první zároveň stanoví, které z podmínek uvedených ve stanovisku k posouzení vlivů provedení záměru na životní prostředí jsou správní úřady příslušné k vedení navazujících řízení povinny zahrnout do svých rozhodnutí. Nelze-li vydat souhlasné závazné stanovisko podle věty první, musí být záměr předmětem nového posuzování** podle § 4 zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o posuzování vlivů na životní prostředí), ve znění účinném po dni nabytí účinnosti tohoto zákona.*

Pozor na čl. VI. Přechodných ustanovení novely stavebního zákona, dle kterého správní řízení neukončená rozhodnutím, k jejichž vedení je příslušný podle § 13 odst. 8

stavebního zákona, ve znění účinném po dni nabytí účinnosti tohoto zákona, obecní úřad obce s rozšířenou působností, **se přerušují dnem nabytí účinnosti tohoto zákona a stavební úřad příslušný podle stavebního zákona, účinného přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, bezodkladně postoupí celý spis příslušnému stavebnímu úřadu podle § 13 odst. 8 stavebního zákona, ve znění účinném po dni nabytí účinnosti tohoto zákona.**

Z výše uvedeného přechodných ustanovení novely stavebního zákona vyplývá, že vedl-li dosud navazující správní řízení jiný než obecní úřad obce s rozšířenou působností, je takový úřad povinen bezodkladně po 1. 4. 2015 postoupit spis v dané věci příslušnému obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností, který jediný je od 1. 4. 2015 příslušný k vedení správního řízení, navazujícího na proces posuzování záměru na životní prostředí, jehož výsledkem bylo Stanovisko.

Pozor na čl. II odst. 2 přechodných ustanovení novely zákona EIA, který zní:

„Na navazující řízení zahájená přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona se použijí § 9a odst. 4 a 5 a § 9b až 9d zákona č. 100/2001 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti. Do 30 dnů ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona zajistí správní úřad příslušný k vedení navazujícího řízení zahájeného přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona zveřejnění informací podle § 9b odst. 1 zákona č. 100/2001 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, které dosud nebyly zveřejněny, **pokud již neuplynula lhůta pro uplatnění závazných stanovisek dotčených orgánů, námitek účastníků řízení a připomínek.** Soudní řízení zahájená přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona se dokončí podle dosavadních právních předpis“.

Z výše uvedeného článku přechodného ustanovení rovněž vyplývá, že pokud bylo správní řízení zahájeno přede dnem účinnosti novely zákona EIA, a dosud neuplynula lhůta pro podání námitek, je v takovém řízení nutno přiměřeně aplikovat i ust. § 9b až 9d tohoto zákona.

Citované ustanovení přechodných ustanovení zákona pak výslovně stavebnímu úřadu příslušnému k vedení navazujícího řízení zahájeného přede dnem účinnosti tohoto zákona ukládá povinnost do 30 dnů ode dne nabytí jeho účinnosti zveřejnit všechny informace podle ust. § 9b odst. 1, ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, které dosud nebyly zveřejněny.

Ust. § 9b odst. 1 novely zákona EIA stavebnímu úřadu v navazujícím řízení ukládá zveřejnit:

- a) žádost (vyplněný formulář žádosti) spolu s upozorněním, že se jedná o záměr posouzený podle tohoto zákona, případně záměr podléhající posuzování vlivů na životní prostředí přesahujících hranice České republiky, spolu s informací, kde lze nahlédnout do příslušné dokumentace pro navazující řízení,
- b) informace o předmětu a povaze rozhodnutí, které má být v navazujícím řízení vydáno, tedy informace obsahující popis a účel stavby, spolu s vymezením druhu předpokládaného rozhodnutí.
- c) informace o tom, kde se lze seznámit s dokumenty pořízenými v průběhu posuzování, které byly zveřejněny podle § 16, (S dokumenty procesem EIA se lze seznámit na webových stránkách.....)

d) informace o podmínkách zapojení veřejnosti do řízení podle § 9c odst. 1 a podle zvláštních právních předpisů, kterými se rozumí především informace o místě a čase konání případného veřejného ústního jednání, o lhůtě pro uplatnění připomínek veřejnosti k záměru a o případných důsledcích zmeškání takové lhůty, informace o tom, zda a případně v jaké lhůtě může veřejnost nahlížet do podkladů rozhodnutí, o dotčených orgánech a informace o možnostech dotčené veřejnosti účastnit se navazujícího řízení podle § 9c odst. 3 a 4.

K naplnění ustanovení § 9b odst. 1 písm. d) zákona bude stavební úřad citovat jak i ta ustanovení zákona, na která v tomto ustanovení zákon EIA poukazuje, to znamená ust. § 9c odst. 1, které zní: „Veřejnost může v navazujícím řízení uplatňovat připomínky k záměru. Připomínky lze uplatnit ve lhůtě do 30 dnů od zveřejnění informací podle § 9b odst. 1 na úřední desce, nestanoví-li zvláštní právní předpis či správní orgán příslušný k vedení navazujícího řízení lhůtu delší“, tak ustanovení tak ust. § 9c odst. 3, které zní: „Pokud se podáním písemného oznámení přihlásí správnímu orgánu, který navazující řízení vede, do 30 dnů ode dne zveřejnění informací podle § 9b odst. 1, stává se účastníkem navazujícího řízení též obec dotčená záměrem nebo dotčená veřejnost“, a odst. 4 téhož ustanovení, které zní: „Odvolání proti rozhodnutí vydanému v navazujícím řízení může podat také dotčená veřejnost uvedená v § 3 písm. i) bodě 2, a to i v případě, že nebyla účastníkem řízení v prvním stupni“.

Dle ust. § 9b odst. 1 se informace se považuje za zveřejněnou vyvěšením na úřední desce správního orgánu, který navazující řízení vede. Informace musí být vyvěšena po dobu 30 dnů.

Pokud se podáním písemného oznámení přihlásí správnímu orgánu, který navazující řízení vede, do 30 dnů ode dne zveřejnění informací osoba podle § 9b odst. 1, stává se účastníkem navazujícího řízení též obec dotčená záměrem, nebo dotčená veřejnost uvedená v § 3 písm. i) bodě 2.

c) Navazující územní řízení, které bylo zahájeno před účinností novely zákona EIA, ale jehož zahájení dosud nebylo stavebním úřadem oznámeno účastníkům řízení, dotčených orgánům ani veřejnosti

Komentář

Pokud byla pro umístění záměru posouzeného v celém rozsahu podle zákona EIA na stavebním úřadu pouze podána žádost o vydání územního rozhodnutí, a stavební úřad dosud zahájení územního řízení neoznámil, pak je nutno v plném rozsahu respektovat výše uvedená ustanovení novely zákona EIA, na která přechodné ustanovení poukazuje.

V případě, že správní řízení o záměru, podléhajícímu posouzení vlivu na životní prostředí, probíhalo do 31. 3. 2015 u jiného obecního úřadu než u obecního úřadu s rozšířenou působností, příslušným k vedení navazujícího řízení byl dle ust. § 13 stavebního zákona, účinného do 31. 3. 2015, stává dle čl. VI přechodných ustanovení novely stavebního zákona, účinné od 1. 4. 2015 správní řízení neukončená rozhodnutím, k jejichž vedení je příslušný podle § 13 odst. 8 stavebního zákona, ve znění účinném po dni nabytí účinnosti tohoto zákona, obecní úřad obce s rozšířenou působností, se přerušují dnem nabytí účinnosti tohoto zákona a stavební úřad příslušný podle stavebního zákona, účinného přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, bezodkladně postoupí celý spis příslušnému stavebnímu úřadu podle § 13 odst. 8 stavebního zákona, ve znění účinném po dni nabytí účinnosti tohoto zákona.

d) Navazující územní řízení zahájeno před 1. 4. 2015, oznámeno stavebním úřadem účastníkům řízení, dotčeným orgánům i veřejnosti, přičemž lhůta pro podání námitek, připomínek veřejnosti a závazných stanovisek dotčených orgánů uplynula do 31. 3. 2015

Komentář:

I v takových případech musí stavební úřad v navazujícím řízení vycházet z přechodných ustanovení novely zákona EIA, která ukládají na taková řízení použít ust. § 9a odst. 4 a 5 a § 9b až 9d zákona č. 100/2001 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti. Jedinou úlevou dle přechodných ustanovení novely zákona v řízeních, u nichž již uplynula lhůta pro uplatnění závazných stanovisek dotčených orgánů, námitek účastníků řízení a připomínek veřejnosti, je, že stavební úřad příslušný k vedení navazujícího správního řízení není povinen do 30 dnů ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona zajistit zveřejnění informací podle § 9b odst. 1 zákona č. 100/2001 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, které dosud nebyly zveřejněny.

e) Změna územního rozhodnutí – novelizace ust. § 94 odst. 5 stavebního zákona

Ust. § 94 odst. 5, podle kterého se v případě zrušení územního rozhodnutí po povolení stavby nové územní rozhodnutí již nevydává, se na konci textu odstavce 5 doplňuje slovy: **„to neplatí, bylo-li zrušeno územní rozhodnutí pro záměr, pro který bylo vydáno stanovisko k posouzení vlivů provedení záměru na životní prostředí podle zákona o posuzování vlivů na životní prostředí“.**

Komentář:

Z uvedeného vyplývá, že v případě, že pro stavební záměr, posouzený v celém procesu EIA, jehož výsledkem bylo Stanovisko, bylo po povolení stavby zrušeno územní rozhodnutí, je nutno takový záměr znovu projednat v územním řízení a vydat pro něj územní rozhodnutí.

Pozor! Zároveň je nutno vzít v úvahu odst. 5 přechodných ustanovení novely stavebního zákona, kde je uvedeno:

*„U záměrů, pro které bylo vydáno stanovisko k posouzení vlivů provedení záměru na životní prostředí podle zákona o posuzování vlivů na životní prostředí, ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, **se územní rozhodnutí znovu nevydává, pokud bylo územní rozhodnutí zrušeno přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona**“.*

f) Stavební řád

§104 nový odstavec 4 – podle tohoto ustanovení je ohlášení vyloučeno u záměrů, pro které bylo vydáno Stanovisko EIA,

§116 odst. 1 –toto ustanovení vylučuje použití veřejnoprávních smluv u záměrů, pro které bylo vydáno Stanovisko EIA

§117 odst. 1, § 118 odst. 5 – podle tohoto ustanovení autorizovaný inspektor nemůže posuzovat záměr v případě, že jde o záměr, pro který bylo vydáno Stanovisko EIA, a to ani v případě změny stavby před dokončením.

Komentář:

Je nutno připomenout, že podle přechodných ustanovení novely stavebního zákona se postupy, které nejsou správním řízením, zahájené přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona k oznámení, ohlášení nebo žádosti podané přede dnem nabytím účinnosti tohoto zákona, dokončí podle dosavadních předpisů.

g) Stavební řízení jako řízení navazující

Komentář:

Pro stavební řízení jako řízení navazující na proces posouzení záměru v celém procesu EIA platí v podstatě totéž, co pro bylo výše uvedeno pro postup stavebního úřadu v územním řízení.

Pozor na ust. §9a odst. 5 novely zákona EIA, podle kterého příslušný úřad vydá závazné stanovisko k ověření změn záměru vždy, pokud je navazujícím řízením stavební řízení, a dále také v případě, že navazujícím řízením je řízení o změně stavby před jejím dokončením.

*Z uvedeného vyplývá, že zatímco pro navazující územní řízení není dle ust. § 9a odst. 4 novely zákona EIA orgán, který projednáváný záměr posuzoval dle zákona EIA, **povinen** poté, co ověřil, že záměr projednáváný v územním řízení je totožný se záměrem, posouzeným postupem podle zákona EIA, jehož výsledkem bylo Stanovisko, **vydat závazné stanovisko**, neboť uvedené ustanovení novely zákona EIA jej zavazuje pouze k vydání nesouhlasného závazného stanoviska, a to v případě, jestliže došlo ke změnám záměru, které by mohly mít významný negativní vliv na životní prostředí, zejména ke zvýšení jeho kapacity a rozsahu nebo ke změně jeho technologie, řízení provozu nebo způsobu užívání, **pro stavební řízení je příslušný úřad povinen vydat závazné stanovisko k ověření změn záměru vždy.***

h) Společné územní a stavební řízení:

Komentář:

V ust. § 94a se novelou stavebního zákona podobně jako pro územní řízení upravuje způsob doručování účastníkům řízení a dotčeným orgánům v průběhu řízení, kdy se již všem účastníkům doručuje postupem dle ust. § 144 odst. 6 správního řádu, což znamená, že mimo žadatele se všem účastníkům řízení doručuje veřejnou vyhláškou bez ohledu na to, zda jsou vlastníky pozemků, na kterých má být záměr uskutečněn, či zda jsou vlastníky sousedních pozemků a staveb. V tomto směru dochází jak k novelizaci ust. § 94a odst. 2, upravujícího způsob doručování oznámení zahájení společného řízení, tak novelizaci ust. § 94a odst. 6, upravujícího způsob doručování jednotlivých úkonů v průběhu společného řízení.

Stejně jako pro samostatné územní a stavební řízení platí i pro společné územní a stavební řízení v případě, že se jedná o řízení navazující na projednání záměru postupem podle zákona EIA, jehož výsledkem bylo Stanovisko, ust. § 9b odst. 3 novely zákona EIA, že se navazující řízení vždy považuje za řízení s velkým počtem účastníků podle správního řádu.

Vzhledem k tomu, že pro řízení podle stavebního zákona, navazující na posouzení záměru postupem podle zákona EIA, již zákon obligatorně nepředepisuje ústní jednání, dochází v tomto směru i k úpravě společného územního a stavebního řízení v ust. § 94 odst. 3, které po novele zní:

„ V případech záměrů, pro které bylo vydáno stanovisko k posouzení vlivů provedení záměru na životní prostředí, může stavební úřad nařídít k projednání žádosti veřejné ústní jednání a postupuje podle § 87 odst. 2. V případech záměrů umístovaných v území, ve kterém nebyl vydán územní plán, nařídí stavební úřad veřejné ústní jednání vždy. Pro uplatnění závazných stanovisek dotčených orgánů, námitek účastníků společného řízení a připomínek veřejnosti se použijí § 89 a 114 obdobně.“.

Z novelizovaného znění tohoto ustanovení stavebního zákona, v němž už není řešen postup stavebního úřadu v případech záměrů posuzovaných pouze ve zjišťovacím řízení, je nutno dovodit, že u záměrů, jejichž posuzování bylo ukončeno ve zjišťovacím řízení, stavební zákon pro společné územní a stavebním řízení již ústní jednání obligatorně nenařizuje.